N°. 300. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 18 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

Tot eervolle belooning voor gedragingen bij de jongste krijgsverrigtingen in het Palembangsche in 1851/52, heeft Zijne Majesteit bij besluit van den 15den December 1852, n°. 42, goedgevonden:

a. buitengewoon te bevorderen tot kolonel der infanterie in Oost-Indie, den luitenant-kolonel van dat wapen C. A. de Brauw, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst;

b. te bevorderen van ridder der 4de klasse tot ridder der 3de klasse in de militaire Willems-orde, den luitenant-kolonel der infanterie in Oost-Indie A. H. Helbach;

c. te benoemen tot ridders der militaire Willems-orde 4de klasse de navolgende officieren, onder-officieren en verdere manschappen van het Indische leger, als:

L. Pison, majoor der infanterie;
J. H. Meiss, »
L. Lindman, officier van gezondheid 1ste klasse;
J. Schwab, kapitein der infanterie;
J. W. C. van Langen, »
J. F. Schummelketel, »
J. G. Paul, »
C. Meijer, »
K. F. van Steijn van Hensbroek, »
M. L. G. van den Bergh, »
C. J. A. de Quay, 1ste luitenant;
J. L. d'Harvant, »
H. W. van Oijen, »
F. M. Barberino, »
A. P. A. Willekens, »
J. C. W. Prager, »
P. H. Uhlenbeck, » der genie;
L. C. van Kerkwijk, »
J. F. Backerus, 2de luitenant der infanterie;
T. J. E. van Heemskerck, » (bataillons-adjudant);
J. F. Bruigom, »
F. R. C. Schluter, 2de luitenant;
A. J. Roijen, »
P. Zwager, »
F. A. C. Bloem, »
C. C. P. Scheepens »
J. van Leijden, »
H. A. B. W. L. von Koch, »
C. Boekstal, »
L. Ullmann, »
A. F. de Vassy, » (fungd. adjudant)
A. H. Kress, 2de luitenant;
jhr. J. S. van de Poll, »
C. W. J. Cartall, sergeant majoor;
E. A. Aardema, sergeant;
J. Slusser, »
J. van Eijk, »
J. P. Scheepens, »
L. Zondag, »
G. P. van Vellinga, »
J. H. Kramsdet, »
C. Heijboer, »
H. F. Horn, id. der sapeurs;
W. L. van Warmelo, fourrier der infanterie;
O. K. van der Meer Mohr, »
L. T. Blasius, »
H. Preijers, korporaal:
W. I. T. Timmerman, »
H. Della Cruz, »
J. de Graaff, »
S. C. Wontman, » der artillerie;
H. Meijer, » » »
G. Ritter, flankeur der infanterie;
F. K. Koekkoek, soldaat;
J. van der Velden, fuselier;
H. Veen, kanonnier 1ste klasse;
J. Goedraad, » 2de »
H. van Lochem, » » »
J. Walland, surnumerair ambtenaar der 1ste kl. (civ. bestuur);

d. te benoemen tot ridder der orde van de Nederlandschen Leeuw den Oost-Indischen ambtenaar J. F. R. S. van den Bossche;

e. eervol te doen vermelden bij afzonderlijke dagorders zoo in Nederland als in Indie:

H. Schwenk, kapitein der infanterie;
W. J. Heisterkamp, » » »
W. J. Schmitt, officier van gezondheid der 2de klasse;
L. P. van Mourik, 1ste luitenant der infanterie;
J. H. Haan, 1ste luitenant der infanterie;
W. J. A. Visser, » »
P. J. C. van Hoeij Schilthouwer, » »
B. J. Eekhout, » » artillerie;
W. C. de Nies, officier van gezondheid der 3de klasse;
A. C. van der Boom, 2de luitenant der infanterie;
J. B. du Puy de Montbrun, »
C. F. Hesseling, adspirant-betaalmeester;
A. F. van der Kruijf, adjudant-onderofficier-vaandeldrager;
G. Engberts, sergeant-majoor der infanterie;
F. L. C. R. baron von Röder, sergeant;
J. Rensen, sergeant horenblazer;
G. Pelle, sergeant;
C. H. M. Muller, »
P. P. J. Hartz, »
N. Voet, »
J. J. Knipschild, » der artillerie;
G. Gerritse, » »
S. M. van der Tong, fourrier der infanterie;
G. J. van Rooij, korporaal;
J. Nieuwkerk, flankeur;
W. A. Elbrecht, fuselier;
B. P. Sterk, »
J. Kuilenburg, kanonnier 1ste klasse;

met bijvoeging in de uit te vaardigen dagorders dat aan de voordragt tot benoeming tot ridder der militaire Willems-orde 4de klasse van den 2den luitenant der artillerie in Oost-Indie jhr. L. de Casembroot geen gevolg is kunnen worden gegeven, vermits gebleken is, dat hij na het opmaken dier voordragt overleden is.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen een bankbiljet van f 25 door tusschenkomst van een Katholiek pastoor, als schadevergoeding voor nalatigheid in het afmaken van stierwerken ingezonden.

's Gravenhage, den 17den December 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Groot-hertog van Hessen heeft, gelijk de Fransche *Moniteur* van den 15den dezer berigt, den Franschen zaakgelastigde te Darmstadt officieel doen weten, dat hij met hartelijke deelneming de herstelling van het Keizerschap in Frankrijk had vernomen en dat hij zich weder, als in vroegere jaren, door eenen gezant bij de Fransche regering wilde doen vertegenwoordigen.

In den Parijschen *Constitutionnel* van den 16den dezer leest men het volgende: » Duitsche dagbladen berigten de verloving van Prins Albert van Saksen met de Prinses Carola van Wasa. Deze verbindtenis was sedert lang voorgenomen, en men wachtte alleen de toestemming van Hunne Koninklijke Majesteiten, alvorens er bekendheid aan te geven."

Hiermede vervalt het gerucht van eene aanstaande echtverbindtenis tusschen die Prinses en den Keizer der Franschen.

Intusschen wordt nog in de jongste tijdingen uit Parijs omstandig gewaagd van aankoopen en bestellingen voor rekening des Keizers, die schenen aan te duiden dat de huwelijksverbindtenis, welke hem door den Senaat bij de opdragt der keizerlijke waardigheid als tot pligt gesteld is, niet lang zoude uitblijven.

— Aan een geacht Belgisch blad wordt het volgende uit Parijs geschreven onder dagteekening van den 15den dezer: » Het bevestigt zich dat de Paus te Parijs zal komen om den nieuwen Keizer te kroonen. Men verzekert dat hij door zes kardinalen zal worden vergezeld, en dat de krooning in de aanstaande maand Mei zal plaats hebben. Dit schijnt zoo zeker te zijn, dat in hooge kringen reeds over de daarbij in acht te nemen plegtigheden wordt beraadslaagd. Dat de Paus van den Keizer als blijk van erkentelijkheid de wijziging van het concordaat zoude vorderen, is onwaar."

— Bij de vestiging eener nieuwe erfelijke monarchie in Frankrijk nemen een aantal personen van legitimistische denkwijze hun ontslag uit openbare betrekkingen die zij onder het tienjarig Presidentschap gemeend hadden behoudens hunne beginselen te kunnen vervullen. Men telt reeds bijkans twee honderd maires en leden van departements- of gemeenteraden welke om die reden in den laatsten tijd, overeenkomstig het voorschrift van den Graaf van Chambord, hun ontslag genomen hebben.

BELGIE.

De Senaat heeft in zijne zitting van den 15den dezer de algemeene beraadslaging begonnen en ten einde gebragt over het door de Kamar

van Volksafgevaardigden reeds aangenomen wets-ontwerp houdende bepalingen tot beveiliging van buitenlandsche staatshoofden tegen beleedigende aanvallen der Belgische drukpers. De minister van buitenlandsche zaken kwam daarbij nadrukkelijk op tegen het vermoeden, dat het ministerie door buitenlandschen aandrang, inzonderheid van de zijde van Frankrijk, genoopt was dit wets-ontwerp voor te dragen, en legde daarbij de volgende verklaring af, die niet weinigen verraste, doch met vele blijken van goedkeuring werd aangehoord: » Toen ik het bewind aanvaardde, werd ik door vertegenwoordigers van buitenlandsche mogendheden, in niet-officiele gesprekken, meermalen opmerkzaam gemaakt op de buitensporigheden van zekere dagbladen en op den bedenkelijken indruk dien de taal derzelve aan gene zijde onzer grenzen maakte. Welnu, onder deze vertegenwoordigers zijn juist die, op welke men gezinspeeld heeft, niet geweest. Sedert den dag waarop ik in functie getreden ben, tot aan dien waarop de inhoud en redactie van het wets-ontwerp door het gouvernement waren vastgesteld, is geen enkel woord over dit punt gewisseld, is daarvan noch regtstreeks noch zijdelings gewaagd in mijne gesprekken met den gezant van de bedoelde naburige regering of in de depêches van onzen gezant bij die regering."

Dezelfde bedenkingen, als in de Kamer van Volksafgevaardigden, zijn ook bij den Senaat tegen het wets-ontwerp geopperd en in amendementen uitgedrukt, maar vinden er nog minder algemeenen bijval dan in de andere kamer. De minister van justitie betoogde dat de vrees, als of dit wets-ontwerp aan de drukpersvrijheid afbreuk zoude doen, geheel ongegrond was.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in hare zitting van den 15den dezer eindelijk de discussie over het staatsonderwijs ten einde gebragt. De uitkomst is dat de posten der begrooting voor het staatsonderwijs bewilligd zijn. Hat de partij der geestelijkheid omtrent het behoud der bestaande wetgeving op het lager onderwijs geheel gerustgesteld is, dat zij in de toepassing der wet op het middelbaar onderwijs van het tegenwoordige ministerie meer inschikkelijkheid dan van het vorige mag verwachten, en dat zij, zoo al niet in den vorm, althans in het wezen der zaak dien invloed op het van staatswege gegeven wordend middelbaar onderwijs zal verwerven, zonder welken de geestelijkheid niet meent te kunnen instaan voor de zedelijke en godsdienstige rigting van het staatsonderwijs.

DUITSCHLAND.

Volgens een telegraphisch berigt uit Weenen is de Keizer den 15den dezer van daar naar Berlijn vertrokken, om aan het Pruissische hof een bezoek te brengen. Zijne Majesteit zal te Berlijn zijnen intrek in het Koninklijk paleis nemen.

— In de Pruissische Tweede Kamer is door eenige leden het voorstel gedaan om aan de Eerste Kamer in overweging te geven, dat zij de behandeling van een door haar zelve te bepalen gedeelte der gelijktijdig aan de beide kamers voorgelegde wets-ontwerpen tot wijziging der constitutie enz. uitstellen en aan de Tweede Kamer overlaten mogt om hetzelve het eerst in beraadslaging te nemen.

— De Bondsvergadering heeft het aanbod der Engelsche *General Steam Navigation Company*, om zes der nog niet verkochte stoomvaartuigen van de zoogenaamde Duitsche vloot voor eene som van 238,000 Rijksd. over te nemen, aangenomen, en dien ten gevolge zijn die vaartuigen, welke te Brake lagen, den 11den dezer aan twee bestuurderen der genoemde maatschappij overgegeven, die terstond de Engelsche vlag op dezelve hebben doen hijschen. » Waren onze schepen als offers van eenen orkaan verzonken — dus schrijft men uit Brake — waren zij eene prooi der vlammen geworden, hadden zij in een eervollen strijd met een sterkeren vijand de vlag moeten strijken, — het berigt daarvan zou eene weldaad geweest zijn in vergelijking met het gevoel dat hier in ieders borst door dezen verkoop is opgewekt geworden." De bevelhebbers der alsnu verkochte schepen waaronder zich drie Belgische officieren bevonden, zijn met uitbetaling van één jaar nonactiviteits-tractement uit de Duitsche dienst ontslagen; aan de ontslagen manschappen is drie maanden van hunne gagie uitbetaald. Thans zijn nog twee vaartuigen van de Duitsche vloot overig, waarvoor zich nog geen koopers hebben opgedaan.

ITALIE.

Uit Rome wordt van den 10den dezer gemeld dat het raadgevend collegie voor de finantiele aangelegenheden, de *Consulta*, zich in beginsel voor de intrekking van al het door den Staat uitgegeven papiergeld verklaard had. Het collegie behandelde nu de veel moeijelijker vraag, hoe middelen te vinden om in de kosten der inwisseling van dat papier te voorzien, en alzoo eenen hinderpaal weg te ruimen waardoor niet alleen de handel maar zelfs de gewone winkelnering grootelijks belemmerd wordt.

TURKIJE.

De Fransche dagbladen hebben berigt dat de Fransche gezant te Konstantinopel, in afwachting van het overlijden van den Bey van Tunis, hetwelk op handen scheen te zijn, met de Porte onderhandelingen betreffende dat aan Algerie grenzende land voerde. Thans meldt de Parijsche *Constitutionnel*, op grond van berigten uit Algiers, dat de Bey in het midden der vorige maand, ten gevolge eener badkuur, beterende was en van dag tot dag in gezondheid en kracht aanwon.

SPANJE.

In een vorig nommer is gemeld dat de maarschalk Narvaez, die zich aan het hoofd der constitutionele tegenkanting tegen de voorgenomen grondwetsherziening geplaatst had, door het ministerie uit Spanje verwijderd was geworden. Uit de Madridsche berigten van den 10den dezer blijkt nader dat de maarschalk van wege de Koningin onverwachts bevel heeft ontvangen zich naar Weenen te begeven, ten einde aldaar inlichtingen in te winnen omtrent eenige punten waarvan de kennis noodig was ter beoordeeling van zekere voorgestelde wijzigingen in de inrigting van het Spaansche krijgswezen. De maarschalk heeft ter naauwernood een uitstel van een etmaal kunnen verwerven om zich voor de reis gereed te maken.

Het gouvernement heeft van de hooge militaire overheid in Catalonie berigt ontvangen, dat aldaar, sedert het plan van grondwetsherziening bekend was geworden, eene groote gisting onder de bevolking heerschte. Dat gewest heeft sedert lang meer dan eenig ander, ingenomenheid met de liberale staatsbeginselen getoond.

ENGELAND.

In de zitting van het Lagerhuis van den 14den verklaarde de kanselier der schatkist, dat hij de stemming van het Huis over zijn voorstel betreffende de belasting op woonhuizen, zoude aanmerken als eene uitspraak over de gansche voorgedragene begrooting. » Het gouvernement, zeide hij, meent te mogen verlangen, vóór de Kersvacantie een blijk te ontvangen van de denkwijze van het Huis. Ik verlang geenszins het punt in geschil naauwer te omschrijven, maar ik wenschte, zoo mogelijk, de beslissing over het beginsel uit te lokken. Ik verg van geen der leden, aan de ministeriele zijde van het Huis evenmin als aan de andere zijde, dat hij zich bij de aanstaande stemming verklare voor de vermindering van het regt op thee of hop of mout, of voor eenige der voorgedragen bepalingen tot wijziging der incometax, en zelfs niet voor de bijzonderheden van het voorstel betreffende de belasting op de huizen, hetwelk thans eigenlijk het onderwerp der beraadslaging is. Al wat ik van het Huis verlang is, dat het zich althans vereenige met hetgeen wij als een hoofdbeginsel beschouwen en ons daardoor in staat stelle om buiten de aanhangige nog andere voorstellen te doen van finantiele hervorming, welke niet kunnen tot stand komen tenzij het land gezind zij eene zekere mate van directe belasting te dragen. De leden kunnen thans over het voorstel betreffende de belasting der huizen hunne stem uitbrengen, zonder daardoor in het minste gebonden te worden in hun oordeel over de bijzonderheden van hetzelve. Ik verlang alleen dat het Huis zijne toestemming geve tot de heffing van directe belasting in een uitgebreideren kring dan thans geschiedt."

De meeste bedenkingen die tegen de voorgedragen begrooting ingebragt zijn, betreffen eensdeels de uitbreiding en verhooging der belasting op de huizen en anderdeels de verlaging der moutbelasting die het noodig maakt aan de schatkist het geleden verlies te vergoeden door meer van de belasting op woonhuizen te trekken. Hoewel de verlaging van den mout-accijns aanbevolen wordt als een middel tot de door het vrijhandelstelsel gevorderde goedkoopheid der eerste levensbehoeften, is door groote voorstanders der handelsvrijheid in het Lagerhuis gezegd dat zij niet konden besluiten eene belasting op de woning van den arme te leggen in de hoop op eene verlaging van den prijs van het bier, welke als gevolg van de verlaging der moutbelasting verwacht werd, doch welligt, bij het tegenwoordige monopolie der groote bierbrouwers, zoude uitblijven. Voor andere leden was een bezwaar daarin gelegen dat, naar zij beweerden, de verlaging der moutbelasting vooral het platteland bevoordeelde, terwijl de daardoor noodig wordende verhooging der huisbelasting vooral de stedelijke bevolking zou drukken. Nog anderen zeiden dat zij het offer waarmede de verlaging van den prijs van het bier gekocht moest worden, niet te zwaar zouden achten ingeval men daarbij ook wierd verlost van de kwellingen en kosten der inning van den moutaccijns, doch dat deze naar het plan der regering zouden blijven bestaan, met dit onderscheid alleen dat zij niet langer vergoed zouden worden door eene zoo groote bate voor de schatkist. Tot wegneming van dit laatste bezwaar, is van de zijde der regering verklaard, dat haar doel was tot de geheele afschaffing der moutbelasting te geraken, doch dat het niet raadzaam zou zijn een middel hetwelk vijf millioen pond sterling jaarlijks voor de schatkist afwierp, eensklaps te laten varen.

Terwijl alzoo in het Parlement de vraag behandeld wordt, of de bezwaren der moutbelasting grooter zijn dan die van de belasting op woonhuizen, worden deze laatste buiten het Parlement met meer aandrang dan de eerste onder de algemeene aandacht gebragt. In Londen en andere groote steden worden openbare meetings gehouden ten einde zich te verklaren tegen de ministers, » die den arme van dak en huisvesting willen berooven onder voorwendsel van hem goedkoop bier en thee te geven." Daarentegen wordt van de zijde der onmiddellijk belanghebbenden bij de verlaging der moutbelasting, behalve het inzenden van enkele petitien aan het Lagerhuis, niets openlijk gedaan om de aanneming van de voordragt der regering te bevorderen.

Vertrouwen op het tegenwoordige ministerie of de wensch om het te zien aftreden, zullen waarschijnlijk mede invloed hebben op den uitslag der eerste stemming van het Lagerhuis over de staatsbegrooting. Intusschen is door de ministers wel gezegd dat hun finantieel plan, maar niet dat het ministerie zelf zoude vallen met de verwerping van een of ander hoofdbeginsel der begrooting. Voorstanders van het ministerie beweren dat de verwerping der begrooting niet het ministerie zoude treffen maar alleen het vrijhandelsstelsel waarop het ministerie, geenszins uit eigen ingenomenheid met de bestaande handelswetgeving maar uit eerbied voor de uitspraak des lands, de begrooting heeft gebouwd.

In het ministeriele Londensche ochtendblad van den 15den dezer leest men het volgende: » De voortreffelijkheid der voorgedragen staatsbegrooting, als een geheel beschouwd, is reeds door de stem der natie uitgemaakt, en kan niet twijfelachtig gemaakt worden door de baatzuchtige poging eener bijzondere volksklasse om in het genot te blijven eener schandelijke vrijstelling van nationale lasten, terwijl zij in de nationale lusten een steeds ruimer aandeel vraagt. Wij vleijen ons met de hoop dat de begrooting ook door het Huis der Gemeenten zal worden goedgekeurd, in spijt der schier voorbeeldelooze moeite die de partijzucht zich geeft om ze te doen verwerpen. Het tegenwoordige ministerie zal weldra algemeen worden erkend als *de vriend van den arme*, wiens dankbaarheid het reeds door het voordragen van zulk eene begrooting heeft verworven. Intusschen is de uitslag der discussie bij het Lagerhuis nog twijfelachtig. Naar alle waarschijnlijkheid zal de meerderheid gering zijn, aan welke van beide zijden zij dan ook zijn moge. Is zij tegen het ministerie, dan zullen de ministers moeten weten wat hun te doen staat met het oog op hunnen pligt jegens hunne koninklijke gebiedster, op het welzijn van het gemeene land en op hunne eigen eer en waardigheid."

— Ook in de zitting van het Hoogerhuis is de door het ministerie voorgedragen wijziging van het belastingstelsel ter sprake gekomen. » Eene aanmerkelijke verligting der indirecte belasting wordt nuttig geacht — zeide de eerste minister, lord Derby, in antwoord op eene aanmerking van een der leden — en daaruit moet, als een noodzakelijk gevolg, hetzij wenschelijk of niet, voortvloeijen dat een veel grooter deel van het staatsinkomen voortaan moet worden geput uit directe belasting: ziedaar het hoofddenkbeeld der voordragt. Die uitbreiding nu der directe belasting behoort zoo veel mogelijk plaats te hebben met vermijding der vrijstellingen, welke niet op strikte billijkheid gegrond zijn maar alleen zouden kunnen verdedigd worden door te bewijzen dat de belasting, verder uitgestrekt wordende, door de armoede der belastingpligtigen oninbaar zoude zijn. Ik wil niet treden in de geopperde vraag, of het belastingstelsel op directe of indirecte middelen behoort te worden gebouwd. Hier te lande is het alleen de vraag, *in welke mate* van de eene en van de andere soort van middelen gebruik gemaakt zal worden. Het is ontwijfelbaar dat wij in eene zekere mate tot directe belasting de toevlugt moeten nemen, tot aanvulling van het tekort hetwelk

de indirecte middelen bij ons laten bestaan, vooral sedert de thans door het land aangenomen handelsstaatkunde medebrengt, dat niet langer, als vroeger, van de artikelen van algemeen gebruik eene ruime bijdrage voor de schatkist worde geheven, zoodat dan ook een regt van honderd tot twee honderd per cent, gelijk nu op thee en mout drukt, niet langer kan stand houden. Wil men niet langer de artikelen van algemeen gebruik aanmerkelijk belasten, dan is er tot stijving der schatkist slechts één middel over, te weten eene algemeene of zoo veel mogelijk algemeene directe belasting. In dezen staat van zaken, en zoolang het tegenwoordige handelsstelsel wordt volgehouden, is alzoo de income-tax eene noodwendigheid, te gelijk met de verhooging der belasting op woonhuizen; en daarbij moet aan onregtmatige vrijstellingen een eind komen: want ik wraak het beginsel dat men bij het uitschrijven van belastingen alleen heeft te vragen of zij gemakkelijk te innen zijn."

Op de bedenking dat de voorgedragen begrooting de goede trouw jegens den staatsschuldeischer schond, antwoordde lord Derby met te wijzen op den prijs der Engelsche staatsschuld, die sedert de optreding van het tegenwoordige ministerie van 96 per cent geklommen was tot boven de nominale waarde en zich op die hoogte staande hield. Wel was het een gebruikelijk gezegde » dat de 3 percents de grootste dwazen in Engeland zijn," maar hij beschouwde steeds den koers der fondsen als een tamelijk wissen barometer van het algemeen vertrouwen.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 15 December: 3 pcts. renten fr. 82.00; idem 5 pcts. fr. 105.50

Londen 15 December: 3 pcts. gecons. $100^1/_8$, $100^1/_4$; Nederl. werkelijke schuld $2^1/_2$ pcts. $67^3/_4$; idem 4 pcts. 99, $99^1/_2$.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 17den December* 1852.

Dezer dagen is bij het Ministerie van Kolonien het berigt ontvangen dat op den 21sten September jl. te St. George d'Elmina is overleden de H. Ed. Gestr. heer A. van der Eb, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Gouverneur der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn achtereenvolgens zonder beraadslaging aangenomen de navolgende wets-ontwerpen:

dat tot opneming van de veenderijen onder 's Gravenhage en Monster onder de irreguliere veenderijen;

dat tot het tijdelijk in omloop blijven van tien millioen der muntbiljetten, uitgegeven krachtens de wet van 17 September 1849 (*Staatsblad* n°. 46);

dat tot aanvulling der wetten van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127 en 129), regelende de pensioenen der zee- en landmagt;

die tot naturalisatie van J. F. C. van Baar van Slangenburgh, H. R. Dinkla, F. H. baron van der Capellen, E. E. Ernst, J. H. J. Sterneberg, M. Stein, J. F. Huffstadt, J. H. Lehmann, G. L. C. H. graaf von Ranzow en J. P. Heeren; en

dat tot vaststelling der afzonderlijke begrooting van de uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1853, en tot aanwijzing der middelen tot dekking van die uitgaven.

De betrokken Commissien van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen:

tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Zeeland (steigergelden); en

tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noordbrabant, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen Drenthe en Zeeland, hebben hare verslagen ter tafel gebragt.

De beraadslagingen over die wets-ontwerpen zullen plaats hebben op Maandag aanstaande, aan te vangen des voormiddags ten elf ure.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 14—16¹ van het BIJBLAD I, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van gisteren; en

2°. vel 82³ der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, eenige laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken behelzende.

Rhijnhoogte te Keulen den 15den December 8 voet $10^1/_2$ duim (8 voet 8 duim Rhijnl.)

MAATSCHAPPIJ: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Het Hoofdbestuur der Maatschappij berigt bij deze aan de belanghebbenden, dat op de voor dezen jare uitgeschreven prijsstoffen zijn ingekomen de navolgende antwoorden, als op:

N°. 2: » Lager onderwijs in verband te brengen met de toekomstige » bestemming der leerlingen,"

drie antwoorden, geteekend met de spreuken:

n°. 1. » De vorming van den mensch voor 't leven" enz.;

» 2. » De school werke voor het leven";

» 3. » Ik geloof, dat met den geest" enz. CHANNING.

En N°. 4: » Overzigt van de geschiedenis, de aardrijkskunde enz. van » Nederlands West-Indische bezittingen",

één antwoord, geteekend met de spreuk: » Het is ontegenzeggelijk waar, » dat ééne schrede in het leven" enz.

Terwijl op de prijsstoffen: N°. 1, » Over de Landverhuizing"; n°. 3, » Over de Landhuishoudkunde"; en n°. 5, » De volmaaktheden des Scheppers in zijne schepselen", *geene* antwoorden zijn ontvangen.

Amsterdam, Op last van het Hoofdbestuur voornoemd,
December 1852. *De Algemeene Secretaris*,
P. M. G. VAN HEES.

Ontvangen door tusschenkomst van den K. K. Oostenrijkschen vice-consul te Rotterdam, ten behoeve van de nagelatene betrekkingen van de op den 25sten October jl. verongelukte negen varensgezellen:

Het montant der te Triëst ingezamelde liefdegiften de som van	f 2622.74
Als boven van het Beurs-Comité te Triëst	1500.00
Te zamen.	f 4122.74

Hellevoetsluis, den 16den December 1852.
Namens de Commissie.
De Voorzitter,
B. KRAIJENHOFF.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 24sten December 1852, des namiddags ten één ure, zal, onder nadere goedkeuring, door Curatoren der Hoogeschool te Utrecht, in de Senaatskamer dier Hoogeschool, worden Aanbesteed:

Het doen van de noodige Herstellingen en het Onderhoud van al de Academische Gebouwen, met de Leverantie van alle daartoe benoodigde Materialen, van 1 Januarij 1853 af tot ultimo December 1853.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, ter lezing liggen: te Utrecht, in het Koffijhuis de Bak, in de Lijnmarkt, en in het Haagsche Koffijhuis, op het Vreeburg.

Zullende den achtsten dag vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, beginnende des namiddags ten één ure, in den Hortus Medicus; en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Opzigter der Academische Gebouwen, den Heer C. A. Bolt van Buuren, achter Klarenburg.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande den 24sten dezer geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 18den December 1852.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 20sten December dezes jaars bij Inschrijving te doen Aanbesteden de Levering van

100,000 pond gerookt Spek, en
5,200 pond grof geraffineerd hard Zout,

Brengt bij deze ter kennis van de Gegadigden dat de Biljetten van Inschrijving vóór of op den 20sten December aanstaande des morgens vóór 12 ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, zullen behooren bezorgd te zijn en moeten bevatten de prijzen in schrijfletters, waarvoor de Gegadigden de voorschrevene levering, hetzij voor het geheel of wel voor een, of meerdere der, bij het contract bepaalde termijnen, als ook voor een gedeelte van een termijn, doch voor geene kleinere hoeveelheid dan 10,000 pond en verder op de bij de Bestekken van Aanbesteding omschrevene Voorwaarden, bij de Honderd Nederlandsche Ponden genegen zijn aan te nemen; behoudende de Minister aan zich de magt om de geheele dan wel een gedeelte der levering toe te wijzen;

dat bij die Biljetten tevens moeten worden opgegeven de namen en voornamen alsmede de woonplaatsen zoo der Inschrijvers als van derzelver Borgen;

dat de Biljetten van Inschrijving op gezegeld papier zullen moeten zijn geschreven en door de Inschrijvers onderteekend, geene bijconditien zullen mogen bevatten, noch daarop doorhalingen gedaan, zullende die, welke niet dienovereenkomstig bevonden worden, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde gelegd worden;

dat de Bestekken waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben van heden af (Zondagen uitgezonderd) van 10 ure des morgens tot 2 ure des namiddags voor de Gegadigden zullen ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffie van den heer Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland.

Het Monster van het te leveren Zout zal aan het Bureau van de Directie der Marine te Amsterdam ter bezigtiging voorliggen.

's Gravenhage, den 16den November 1852.

De Minister van Marine,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op den hoek van het *Oude Vlie* en het Zuid-Oostrak, tegenover de zoogenaamde ton van het *Oude Vlie*, eene Koftjalk gezonken is, zittende het achterste gedeelte van dat vaartuig, met laag water, op 14, en het voorste gedeelte op 30 palmen water. Bij het wegslaan van den mast, welke thans nog ter aanwijzing strekt, zal de ligging van het vaartuig door eene *wrakton* worden aangeduid.

's Gravenhage, den 14den December 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

De Ontvanger der Registratie en Domeinen te Gorinchem, als daartoe gemagtigd, zal op Maandag den 20sten December 1852, des namiddags ten vier ure, in den Doelen te Gorinchem, ten overstaan van den Notaris C. G. Boonzajer aldaar, bij inzet en hooging Veilen, en acht dagen daarna, zijnde Maandag den 27sten December 1852, ter zelfder ure en plaatse, bij afslag en eindelijke toewijzing Verkoopen:

Het Oude Huis van Arrest en Erve te Gorinchem, staande en gelegen in de Boerenstraat, Kadaster Sectie D, n°. 558, ter grootte van 3 roeden 30 ellen.

De Voorwaarden liggen ter lezing bij den Ontvanger en den Notaris voormeld, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Ontvanger voornoemd,
ROM.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Acte, den 14den December 1852 voor den Edel Achtbaren Heer Kantonregter te Utrecht verleden, behoorlijk geregistreerd, zijn aan *Cornelis Josephus Kock* de Regten van Meerderjarigheid toegekend, bepaaldelijk om te hebben de geheele ontvangst, de uitgave van en de beschikking over zijne inkomsten, het sluiten van verhuringen, het uitoefenen van eenig handwerk, het oprigten van of deelnemen in eenige fabriek en eindelijk het drijven van Nering en Handel.

PRIJS-COURANT,

opgemaakt en uitgegeven den 13den December 1852.

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Finantien, door de beëedigde Makelaars G. A. van der Voort, A. Graandijk, P. J. A. Sundorff, T. J. B. Westerwoudt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofsz, D. Reul Koopman, G. van der Weijden Jr., L. H. Weetjen en den Gedelegeerde L. Huijsinga Jr., ter voldoening aan het bepaalde bij art. 11 lit. D der wet van den 27sten December 1817, en voor zooverre de Buitenlandsche Effecten aangaat, naar aanleiding van art. 28 der wet van den 31sten Mei 1824, tot regeling der waarde van effecten, actien en renten, behoorende tot nalatenschappen, waarvan het regt van successie verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen interest gebragt, aangezien de te goed zijnde dividenden onder de getaxeerde waarde begrepen zijn, uitgezonderd de actien der *Nederlandsche Bank* en de aandeelen in de *Nederlandsche Handel-maatschappij*, waarbij, ofschoon onbepaalde dividenden gevende, in den handel *eene rente* berekend wordt.

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. pct.	WAARDE.
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.		
Inschrijving en Certificaten Werk. Schuld.	2 1/2	65 pct.
Dito en dito	3	77 3/4 »
Dito en dito	4	96 3/4 »
Oblig. ten laste der O. I. bezitt.	4	96 1/2 »
Schuldbekentenissen Amortisatie-Syndicaat	3 1/2	94 »
STAD AMSTERDAM.		
Schuldbekentenissen 1829	5	105 1/4 »
Losrenten 1845	4	100 1/2 »
STAD MIDDELBURG.		
Obligatien, genegotieerd à 3 pct.	1/2	11 1/2 »
Kansbiljetten	.	9 1/4 »
PARTICULIERE BINNENLANDSCHE NEGOTIATIEN.		
Actien in de Nederl. Bank (rente 4 pCt. sedert 1 April)	.	122 »
Aandeelen in de Nederlandsche Handel-maatschappij (rente 4 1/2 pCt. sedert 1 Julij)	.	118 3/4 »
Dito Amsterdamsch Entrepôtdok	4 1/2	101 »
Aand. Holl.-IJzeren-Spoorwegm.	.	83 »
Leening, dito A°. 1844 en 1847	4 1/2	100 »
Obligatien Rhijn-spoorweg	4 1/2	101 »
Dito Haarlemmer-meer	5	102 3/4 »
Dito dito	4 1/2	101 »
Dito dito	4	99 »
Dito in de Maatschappij van Weldadigheid, bij de Lanoy en Z.	4	88 1/2 »
Aandeelen in de gecedeerde Oostfriesche Domeinen	.	f 640.00
Dito Concordia res parvae crescunt bij Ketwich en Voombergh	.	78 pct.
Aandeelen in assurantie-compagnien, bij: Heemskerk en van den Broeke	.	339 »
Spengler en de Waal	.	197 »
ten Sande en Jarman	.	241 »
Croese en Blancke	.	253 »
Lankhorst en Ravesteijn	.	150 »
J. Zuijderhoff en A. van de Poll	.	137 »
A. C. Bouman	.	158 »
J. H. Lugt en H. Salm	.	139 »
A. van Bosse	.	160 »
Dito Societeit van Levensverzekeringen, bij P. Langerhuizen, opgerigt A°. 1807	4	160 »
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.		
ENGELAND.		
Het divid. vervalt		
Actien in de O.I. Comp. Jan. en Julij	.	275 1/2 »
Dito Bank. April en Oct.	.	222 1/2 »
Gered. 3 pcts. annuit. April en Oct.	.	99 3/4 »
Geconsolid. 3 pcts dito. Jan. en Julij	.	100 »
Wisselkoers op 2 maanden	.	f 11.75
RUSLAND.		
Obligatien bij Hope en Comp. neg. 1798 en 1816	5	108 1/2 pct.
Dito bij dito, 1828 en 1829	5	107 »
1) Inschrijving op het Grootboek in assignaten	6	71 »
1) Certificaten van dito, diverse administratie-kant. te Amsterdam.	6	71 1/2 »
1) (Den roebel te rekenen op één gulden.)		
2) Inschrijvingen en cert. in zilver	6	123 »
2) Dito en certificaten dito A°. 1831 en 1833	5	96 3/4 »
2) Certificaten van dito, administratie Hamburg A°. 1820.	5	104 »

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. pct.	WAARDE.
RUSLAND. (*Vervolg*).		
2) Certificaten van inschrijving, administratie Amsterdam	5	104 pct.
2) Obligatien van dito, te Londen.	5	108 »
9) Dito dito dito	4 1/2	101 »
2) Inschrijving en certificaten van dito bij Hope en Co. c. s.	4	91 3/4 »
2) Dito bij Stieglitz en C°.	4	91 1/4 »
2) Poolsche Schatkist-Oblig. Neg. 29 Febr. 1844	4	86 1/2 »
2) (Den roebel te rekenen op twee gulden.)		
Aand. Polen, 1829, van fl. 300	.	f 280.00
Dito dito, 1835, van fl. 500.	.	- 164.00
OOSTENRIJK.		
Obligatien op de Weener Bank, genegotieerd bij Goll en Comp.	5	86 1/2 pct.
Dito, bij idem	4 1/2	72 »
Dito, bij idem	4	70 »
Dito, supplementaire letter G en O.	4	65 »
Dito, bij Ozy en Zoon	5	84 1/2 »
Dito, bij idem	4 1/2	71 »
Dito, bij idem	4	68 »
Certificaten van Originele Weener obligatien, bij Goll en Comp.	2 1/2	45 »
3) Obligatien, Weener metalliek.	5	78 1/2 »
3) Dito	4 1/2	69 »
3) Dito	4	61 »
3) Dito	3	46 »
3) Dito	2 1/2	40 3/4 »
3) Dito	1	15 3/4 »
3) Dito rente betaalb. te Amsterd. en idem lit. B	5	91 »
3) (Den Weener florijn te rekenen op f 1.25 Ned. Courant.)		
Aandeelen in de Oostenrijksche Bank te Weenen	3	f 1370.00
Dito neg. 25 millioen groot Weener flor. 500	.	- 1125.00
Dito dito, W. fl. 250	.	- 358.00
FRANKRIJK.		
Inschrijving en certificaten	4 1/2	98 pct.
Inschrijving en certificaten	3	77 1/2 »
Actien in de Fransche Bank en Certificaten van dito	.	f 1350.00
(Den frank te rekenen op 50 cents.)		
BELGIE.		
4) Oblig. Negotiatie 1838	3	69 1/2 pct.
4) Dito, 1836	4	88 1/2 »
4) (Den frank te rekenen op 47 1/4 cents.)		
Dito losrenten. A°. 1840	5	99 »
(Het pond sterling gerekend op f 12.)		
5) Inschrijving en certificaten	2 1/2	53 3/4 »
5) Obligatien	4 1/2	93 »
5) Den frank te rekenen op 50 cents.)		
PRUISSEN.		
Oblig. Negotiatie 1850 en 1851	4 1/2	101 1/2
(Den Thaler te rekenen op f 1.80.)		
Aandeelen leening A°. 1832	.	f 262.00
SPANJE.		
Oblig. van A°. 1841 te Londen	3	50 pct.
6) De 25 p. st. te rekenen op f 1000 Ned. cour.)		
7) Oblig. Binnenlandsche schuld	3	43 »
7) Dito uitgest. dito 3 pct. thans	1	23 1/4 »
7) Dito Amortisabele 2de klasse	.	5 7/8 »
7) (De piaster te rekenen op f 2.50 Ned. Court.)		
PORTUGAL.		
8) Obligatien A°. 1840 p. st. 100 5 pct. thans	4	42 1/4 pct. } (A)
8) Dito A°. 1845 p. st. 100	4	38 1/2 » }
8) (Het pond sterling te rekenen op f 12.)		
Dito, Binnenlandsche Schuld	5	41 1/2 » (B)
(De 1000 M Reis te rekenen op f 2700.)		
ITALIE.		
Certificaten Monte di Milano, bij S. en D. Saportas, c. s.	5	86 »
(De 1000 lires te rekenen op f 460 Ned. Court.)		

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. pct.	WAARDE.
PAUSELIJKE STAAT.		
Obligatien genegotieerd te Parijs.	5	91 pct.
Geconverteerde, bij J. van Beeck Vollenhoven, c. s.	5	86 »
(De frank en de lire te rekenen op 50 cents.)		
SARDINIE.		
9) Obligatien te Londen, 1851.	5	94 1/4 »
NAPELS.		
Certificaten van 5 pcts geconsolideerde schuld, bij Lamaison en Bouwer.	5	98 3/4 »
(De lire te rekenen tegen 50 cents.)		
DENEMARKEN.		
Obligatien	4	95 »
Dito	3 1/2	84 »
9) Dito genegotieerd te Londen	3	81 »
Dito dito 1849 en 1850	5	104 »
AMERIKA.		
Obligatien neg. op de steden Washington, Alexandrie en Georgetown, bij D. Crommelin en Soonen	5	103 1/2 »
9) Obl. van de Citizens-bank in Louisiana A°. 1836 en 1837	5	99 3/4 »
9) Obl. v. de bank te Philadelphia, bij Rothschild	.	69 »
Idem idem bij Hope en Comp., n°. 1 à 5500	.	69 »
Idem id. id., n°. 5501 à 10,000	.	88 »
10) Vereenigde Staten. Cert. bij Hope en Comp. losbaar na 1867.	6	115 »
10) Pennsylvania cert. bij idem, losbaar na 1862	5	93 »
10) Cert. ten laste der Bank der Vereenigde Staten te Philadelphia, bij Hope en C°. annex divid. bewijs n°. 2 enz.	.	4 1/4 »
10) (De dollar te rekenen op f 2.50.)		
MEXICO.		
9) Oblig. genegotieerd te Londen, geconverteerde, A°. 1851	3	23 3/4 (C) »
BRAZILIE.		
9) Oblig., genegotieerd te Londen bij Rothschild 1824. p. st. 100	5	99 3/4 »
9) Idem » 200	5	99 3/4 »
9) Dito dito bij J. L. Goldsmit, 1843 p. st. 100 en 200	5	100 1/4 »
9) Dito dito bij Samuel en Philips, 1839 p. st. 100 en 200	5	100 1/4 »
COLUMBIA.		
9) Obligatien, ex Venezuela en ex Grenada	.	4 1/8 (D) »
VENEZUELA.		
9) Obligatien 6 pct. thans.	3 1/2	40 3/4 (E) »
9) Uitgestelde schuld. thans.	1	16 3/4 »
NIEUW GRENADA.		
9) Obligatien 6 pct. thans.	2	22 1/4 (F) »
9) Uitgestelde schuld	.	12 1/2 »
PERU.		
9) Obligatien, genegotieerd te Londen 6 pct. thans.	5 1/2	101 1/2 »
9) Uitgestelde schuld 3pct., thans	1	62 1/2 »
9) (Het pond sterling te rekenen op f 12.)		

WISSELKOERSEN
ter Beurze van Amsterdam.

Parijs	Kort	f 56.25	per 40 Kr. v. 3 fr.
Hamburg	»	» 35.62 1/2	» 40 M. banco.
Weenen	6/w.	» 30.25	» 20 Rijksd. of 30 flor.
Lissabon	3/m.	» 41.50	» 40 Crusados.
Napels	2 »	» 81.12 1/2	» 40 Duc. di regno of 176 lires.
Londen	Kort	» 11.80	» L. Sterling.
St. Petersburg	2/m.	» 1.86	» 1 Zilv. R.
Madrid	3 »	» 2.42	» Piast. van 20 Realen de Vellon.

Amsterdam, dato als boven.

(*A*) *Onder den koopprijs begrepen* 4 *achterstallige Coupons.*
(*B*) » » » » 4 » *Coupons.*
(*C*) » » » » 1 » *Coupon.*
(*D*) 1*ste Leening met Coupons sedert* 1 *November* 1845;
2*de Leening sedert* 1 *Julij* 1845.
(*E*) *Onder den koopprijs begrepen* 11 *achterstallige Coupons.*
(*F*) » » » » 6 » »

VERBETERING. — In enkele afdrukken der Prijs-courant, opgemaakt den 6den December jl. en voorkomende in de *Staats-courant* van den 9den daaraanvolgende, staan de Actien in de Bank (Engeland), waarvan het dividend vervalt in April en October, ten gevolge van het wegvallen van 1/2, verkeerdelijk genoteerd op 221; men leze: 221 1/2.

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.